

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 229.802 van 13 januari 2015
in de zaak A. 206.931/X-15.258.**

In zake : 1. de BVBA VAN DER AUWERA
 2. Paul VAN DER AUWERA
 3. Agnes PAUWELS
 4. Dries VAN DER AUWERA
 5. Lynn VAN DER AUWERA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Filip Van der Veken
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Desguinlei 6
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de GEMEENTE AARTSELAAR
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Yves Loix
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de PROVINCIE ANTWERPEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 6 november 2012, strekt tot de nietigverklaring van “een besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 12 juli 2012 dewelke goedkeuring verleent aan het ruimtelijk uitvoeringsplan ‘De Reukens’ dat de gemeenteraad van Aartselaar op 23 april 2012 definitief vastgesteld heeft”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 oktober 2014.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sarah D’Hooghe, die *loco* advocaat Filip Van Der Veken verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Katrien Vergauwen, die *loco* advocaat Yves Loix verschijnt voor de eerste verwerende partij, en Mevr. Laura Valgaeren, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Wouter De Cock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de gemeente Aartselaar (hierna: het GRSP), goedgekeurd op 28 april 2005 door de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, voorziet in volgende bindende bepaling:

“RKB 6: De gemeente zal een RUP ‘De Reukens’ opmaken

De gemeente zal een RUP voor het gebied ‘De Reukens’ opmaken. Het betreft het open ruimtegebied gelegen tussen de Langlaarsesteenweg/Reetsesteenweg – Pierstraat – woongebied Lindenbos en A12. Doel van het RUP is het creëren van mogelijkheden voor bos- en natuurontwikkeling met een beperkt agrarisch en recreatief medegebruik. Het RUP zal tevens overgangsmaatregelen formuleren voor de huidige eigenaars en gebruikers van de gronden in het plangebied.”

De richtinggevende bepalingen van het GRSP vermelden wat volgt:

“3.3.5 Nadere uitwerking: visie en doelstellingen voor het gebied ‘De Reukens’

Voor de Wullebeek en het omringende gebied de Reukens gelden volgende doelstellingen:

- Uitbreiding bosgebied als groene long tussen de twee kernen van Aartselaar.
- Versterken van de natuurwaarden, verbeteren van de structuur van de beek
- Aanleg van (een) wateropvangbekken(s).
- Het creëren van een bufferstrook langsheen de Wullebeek met open ruimte en graaslanden waar landbouwactiviteiten onder bepaalde voorwaarden kunnen.
- Ontwikkeling van het open ruimtegebied tot zone voor passieve recreatie voor de gemeente via het aanleggen van voet- en fietspaden, (eventueel) een ruiterspad, uitstippelen van een educatieve route (landbouwen/of natuurleerpad).

De toegankelijkheid van het gebied kan verhoogd worden waardoor het een ideaal rust- en doorgangsgebied tussen de twee woongebieden van Aartselaar vormt. Als groene verblijfs- en doorgangsruimte, omvat het bos veilige en aangename wandel- en fietsverbindingen voor bewoners en recreanten. Het bos betekent een impuls voor Aartselaar op toeristisch-recreatief vlak en kan eventuele verliezen op andere locaties (mogelijke aanleg N171 op grondgebied Rumst) in de nabijheid compenseren.

Het kleine bosperceeltje is een toevluchtsoord voor tal van diersoorten en vormt een belangrijk aanknopingspunt voor de verdere natuurontwikkeling in het gebied. Dit bosje kan de kern vormen van het te ontwikkelen bos. De uitbouw van dit bos dient afgestemd te worden op de

huidige agrarische functie van het gebied (fasering en overgangsmaatregelen).

De Wullebeek die doorheen dit gebied stroomt wordt geïntegreerd en opgenomen in het ontwikkelingsperspectief. De waterkwaliteit van de Wullebeek dient sterk verbeterd te worden daar dit een vereiste is voor goede natuurontwikkeling. Door een ecologische bufferstrook (bvb. Met rietvegetatie op de oevers) uit te bouwen en te beheren kan een belangrijke aanzet gegeven worden tot natuurtechnisch beheer van deze waterloop.

Er dient een saneringsplan opgesteld te worden om deze waterloop te saneren: punctuele lozingen moeten in kaart gebracht worden en aangesloten op het rioolnetwerk.

Verder overleg vindt plaats tussen de betrokken grondgebruikers (eigenaars) en de afdeling Bos en Groen (Aminal).

[...]

3.3.7 Acties en maatregelen

Opstellen van een RUP 'De Reukens'

De gemeente zal in nauw overleg met de eigenaars en gebruikers en met AMINAL Afdeling Bos & Groen een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP 'de Reukens') opstellen waarin de verdere ontwikkeling van dit gebied wordt vastgelegd. Via een overgangsperiode en gefaseerde ontwikkeling zal dit gebied (gedeeltelijk) omgevormd worden tot een bosgebied met een belangrijke natuurlijke, maatschappelijke en zachtrecreatieve functie. In bepaalde zones zullen, onder bepaalde voorwaarden, agrarische activiteiten behouden kunnen blijven. In het RUP zullen een fasering en overgangsmaatregelen worden voorgesteld ten behoeve van de huidige activiteiten."

3.2. De eerste verzoekende partij baat een boomkwekerij uit aan de Reetsesteenweg 107 te Aartselaar.

De tweede verzoekende partij is zaakvoerder van de eerste verzoekende partij. Tot voor kort oefende zij dit mandaat samen uit met haar broer Guido Van der Auwera, die in 2009 overleed. De derde verzoekende partij is de weduwe van Guido Van der Auwera en is tevens vennoot van de eerste verzoekende partij. De vierde en de vijfde verzoekende partij zijn kinderen van de derde verzoekende partij en Guido Van der Auwera, en zijn werkzaam bij de eerste verzoekende partij.

3.3. In de toelichtingsnota bij het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: gemeentelijk RUP) wordt aangegeven dat het plan kadert in de uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (hierna: GRSP) Aartselaar. Het gemeentelijk RUP legt de stedenbouwkundige en juridische basis

vast voor het verwezenlijken van een kwaliteitsvol lokaal bos in een openruimtegebied, algemeen gekend als “De Reukens”, dat door het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan Antwerpen hoofdzakelijk bestemd is als agrarisch gebied.

Ruimtelijk situeert het plangebied zich tussen twee openruimtestructuren of groene vingers die ingesloten worden door de verkeersinfrastructuur Antwerpen-Brussel en onderling verbonden worden door restanten open ruimte. “De Reukens” betreft zo een restant of open ruimte fragment. Het restant ligt ten oosten van de A12, circa 1 km ten zuidwesten van het centrum van Aartselaar. Het gebied vormt een belangrijke groene schakel tussen de groene vingers die vertrekken vanuit het centrum van Antwerpen en reiken tot het valleigebied van Rupel en Nete.

Het gebied wordt ingesloten door bedrijvigheid (KMO), woonlinten (Langlaarsesteenweg, Reetsesteenweg, Pierstraat) en een woonwijk (Lindenbos). De Pierstraat functioneert (samen met de Expresweg) als een verbinding tussen de A12 en de E19. “De Reukens” wordt in de directe omgeving begrensd door andere openruimtefragmenten: Heiken, Raaf, Oeyvaersbosch en Langlaar.

3.4. Op 7 januari 2011 beslist de dienst Mer op basis van het ingediende screeningsdossier dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

3.5. De plenaire vergadering betreffende het voorontwerp van gemeentelijk RUP “De Reukens” wordt gehouden op 25 mei 2011.

3.6. Op 26 september 2011 stelt de gemeenteraad van Aartselaar het ontwerp van gemeentelijk RUP “De Reukens” voorlopig vast.

3.7. Een openbaar onderzoek wordt gehouden van 24 oktober 2011 tot en met 22 december 2011. Onder meer de verzoekende partijen dienen een bezwaarschrift in.

3.8. Op 6 maart 2012 brengt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Gecoro) advies uit.

3.9. Bij besluit van 23 april 2012 stelt de gemeenteraad van Aartselaar het gemeentelijk RUP “De Reukens” definitief vast. In dit besluit wordt onder meer gesteld dat “[m]et betrekking tot de problematiek van het uitdovingsbeleid van de agrarische activiteiten in het plangebied, [de gemeenteraad besluit] te werken met overgangsbepalingen en het concept te hanteren van een agrarische voorbestemming die eindigt na 14 jaar, na goedkeuring van het RUP”.

3.10. Bij besluit van 12 juli 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het gemeentelijk RUP “De Reukens” goed.

Dit besluit wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 7 september 2012.

3.11. De percelen van de boomkwekerij van de eerste verzoekende partij zijn gelegen binnen het plangebied en worden bestemd tot “zone voor recreatief bos” met overdruk “zone voorbestemming landbouw/voorkooprecht”.

De stedenbouwkundige voorschriften die gelden voor de “zone voor recreatief bos” luiden als volgt:

“Bestemmingsvoorschriften

Deze zone is bestemd voor de aanleg van multifunctioneel bos.

Inrichtingsvoorschriften

Het streefbeeld is een gemengd bos met meerdere etages (boomlaag, struiklaag en bodemvegetatie), waarin kleinere open (speel)plekken licht brengen.

Bebossing kan spontaan (verbossing) en/of door beplanting. De vormgeving van de zone gebeurt in overleg met de bevoegde diensten van

het Agentschap Natuur en Bos. De aanplantingen gebeuren met streekeigen en inheemse beplanting voor wat betreft loofbomen, hagen en struiken. De aanplantingen mogen uitdrukkelijk niet bestaan uit coniferen. Aanplantingen moeten bijdragen tot het versterken van de landschappelijke structuur. Bij de aanleg zal gebruik gemaakt worden van de aanwezige groenstructuren door ze te integreren, te verlengen en/of te vergroten. Algemeen kan gesteld worden dat bomenrijen, hagen, houtwallen, struikmassieven en bomengroepen de elementen zijn die gebruikt worden.

Bij de bebossing wordt maximaal 10% voorzien voor open plekken.

De aanwezige KLE's worden behouden en langsheen verharde landbouwwegen versterkt (o.a. haagkant). Natuurwaarden worden versterkt in relatie met de Wullebeek. Een natuurlijke oeverontwikkeling staat voorop. Elke beoordeling van de inrichting moet overeenstemmen met de goede plaatselijke ordening van het gebied als overgangszone tussen de zone voor valleigebied en de woonomgeving.

In de zone geldt een volledig bouwverbod. Het oprichten van agrarische bedrijven of uitbreiding van bestaande landbouwzetels buiten de perimeter van de 'zone B voor wonen' (Art. 8.) is verboden.

Kleinschalige infrastructuur die noodzakelijk is voor het al dan niet toegankelijk maken, educatie en recreatief medegebruik is toegelaten, voor zover deze de beeldwaarde van het gebied niet schaadt.

Kleinschalige infrastructuur voor het al dan niet toegankelijk maken bestaat uit toegangspoortjes, wegwijzers, verbodsborden en wegafsluitingen.

Kleinschalige infrastructuur voor natuureducatie zijn : informatieborden, verrekijkers, knuppel-paden en vogelkijkhutten.

Kleinschalige infrastructuur voor recreatief medegebruik zijn zitbanken, picknicktafels en vuilnisbakken.

Het plaatsen van afsluitingen en verlichting is verboden, met uitzondering voor de percelen binnen Zone B voor Wonen (art. 8). Verlichting in functie van de veiligheid langs de aslijn van Art. 6 is eveneens toegestaan.

Reclame-inrichtingen zijn in alle zones van dit uitvoeringsplan verboden. Uithangborden mogen met oog op de ruimtelijke inpassing in deze zones aangebracht worden, voor zover zij effectief verwijzen naar een activiteit die als nevenbestemming toegelaten is en ook uitgeoefend wordt (vb. educatie- en informatieborden). Uithangborden mogen niet verlicht worden en hebben een maximale oppervlakte van 3 m².

Het aanbrengen van verhardingen die geheel ondoorlaatbaar zijn voor water is verboden. De materialen hebben een natuurlijk karakter. Halfverhardingen kunnen toegepast worden (o.a. dolomiet, grind, klinkers met gras tussen, kunststofrasters).

Volgende werken, handelingen, voorzieningen, inrichtingen en functies zijn toegelaten:

- alle werken en handelingen die noodzakelijk zijn voor natuur- en landschapsbehoud, -herstel en -ontwikkeling, inclusief bosbouw, bosbeheer, graslandbeheer;
- alle werken en handelingen ter herstel van de natuurlijke loop van de Wullebeek;
- alle werken en handelingen die infiltratie vrijwaren;

- alle werken en handelingen ter herstel en onderhoud van de bestaande verharde wegen en nutsleidingen;
- het aanleggen, inrichten of uitrusten van onverharde wandelpaden met een breedte van 0,75-1,00 m (materiaal: o.a. leemzand, gras).

Beheersvoorschriften

Algemeen wordt het gebied beheerd conform de bestaande beheersrichtlijnen inzake de natuur- en bosregelgeving en volgens de principes van een duurzaam beheer. Er wordt rekening gehouden met eventuele latere wijzigingen van deze regelgeving.

Bestaande verharde privéwegen spelen een rol in het vooropgestelde natuurbeheer in functie van de ontsluiting van het plangebied.

Het ophogen, ontgronden en egaliseren van het maaiveld is verboden.”

Het stedenbouwkundig voorschrift dat betrekking heeft op “zone voorbestemming landbouw/voorkooprecht” luidt als volgt:

“Tot 14 jaar na het inwerking treden van het RUP zijn per perceel de handelingen, voorzieningen, en inrichtingen toegelaten die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van de bestaande landbouwbedrijven met uitsluiting van het oprichten van gebouwen en vergelijkbare constructies buiten de perimeter van de ‘zone B voor wonen’.

Intensief landbouwgebruik in deze zone kan aldus blijven bestaan tot het moment van bebossing of verbossing door een overheid, tot op het moment van bebossing of verbossing op vrijwillige basis of ten laatste tot 14 jaar na het inwerking treden van het RUP.”

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Voorwerp van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De eerste verwerende partij werpt op dat het ingediende verzoekschrift onontvankelijk is aangezien uitsluitend de vernietiging zou worden gevraagd van het provincieraadsbesluit van 12 juli 2012 doch niet van het gemeenteraadsbesluit van 23 april 2012. In ondergeschikte orde wordt opgeworpen dat geen van de middelen betrekking heeft op het aangevochten deputatiebesluit. Zij hebben enkel betrekking op vermeende gebreken van het gemeenteraadsbesluit dat evenwel niet wordt aangevochten.

Beoordeling

5. In het verzoekschrift wordt de nietigverklaring gevorderd van “een besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 12 juli 2012 dewelke goedkeuring verleent aan het ruimtelijk uitvoeringsplan ‘De Reukens’ dat de gemeenteraad van Aartselaar op 23 april 2012 definitief vastgesteld heeft”. Zowel de beslissing van de gemeenteraad als de goedkeuringsbeslissing van de deputatie worden bij het verzoekschrift gevoegd en worden in de inventaris aangeduid als “Bestreden beslissingen”. Hieruit, alsook uit het belang waarvoor de verzoekende partijen opkomen en de door hen aangevoerde middelen, blijkt dat zij de nietigverklaring van zowel de beslissing van de gemeenteraad als de goedkeuringsbeslissing van de deputatie beogen.

6. De exceptie wordt verworpen.

B. Belang

Standpunt van de partijen

7. In het verzoekschrift stellen de verzoekende partijen dat het geen betoog hoeft dat zij over het vereiste belang beschikken, aangezien door de opgelegde regels en eigendomsbeperkingen het bedrijf schade zal leiden en het gehele functioneren van het bedrijf in gevaar komt.

8. De tweede verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partijen.

In eerste instantie wordt vastgesteld dat de verzoekende partijen geen bewijs van eigendom bijbrengen. Ook laten zij na enig bewijs van exploitatie van de in het verzoekschrift genoemde gronden bij te brengen. In het bijzonder de vierde en de vijfde verzoekende partij laten na het bewijs toe te voegen op de boomkwekerij te werken. De tweede verwerende partij is dan ook

van oordeel dat het ingediende beroep onontvankelijk is bij gebrek aan bewijs van hoedanigheid.

In ondergeschikte orde werpt de tweede verwerende partij op dat een deel van de percelen van de verzoekende partijen nog vóór de definitieve vaststelling of goedkeuring van het gemeentelijk RUP beheerst werd door een bestemmingsvoorschrift dat moet worden herleid tot de grondkleur “landelijke gebieden”, zonder concrete aflijning van agrarische gebieden, bosgebieden of groene ruimten, zodat in het betrokken gebied enkel werken en handelingen toegestaan zijn die noodzakelijk zijn voor het behoud van de bestemming, zonder dat nieuwe handelingen of werken toegelaten zijn. De verzoekende partijen menen bijgevolg ten onrechte dat de bestemming van hun percelen volgens het gemeentelijk RUP tot “zone voor recreatief bos” de gebruiksmogelijkheden van de betrokken gronden in negatieve zin zal wijzigen. Bijgevolg is het belang van de verzoekende partijen volgens de tweede verwerende partij beperkt tot de vernietiging van het RUP voor zover het betrekking heeft op gebieden die niet voorheen werden bestemd tot landelijk gebied met overdruk “reservegebied voor woonwijken”.

9. In reactie op de opgeworpen exceptie leggen de verzoekende partijen samen met hun memorie van wederantwoord enkele bijkomende stukken neer.

Beoordeling

10. Uit de bij de memorie van wederantwoord bijgebrachte stukken blijkt dat de eerste, de tweede en de derde verzoekende partij eigenaar zijn van percelen gelegen binnen het plangebied van het bestreden gemeentelijk RUP. Dit wordt door de tweede verwerende partij overigens niet meer betwist in de laatste memorie. Een deel van de betrokken percelen was volgens het gewestplan Antwerpen bestemd tot agrarisch gebied, een ander deel tot “reservegebied voor woonwijken” met als grondkleur “landelijke gebieden”. Ingevolge het bestreden

plan worden al deze gronden bestemd tot “zone voor recreatief bos” met overdruk “zone voorbestemming landbouw/voorkooprecht”.

Het bestreden uitvoeringsplan wijzigt aldus de rechtstoestand van de eigendom van de eerste, de tweede en de derde verzoekende partij, die hierdoor alleen al in beginsel doen blijken van het rechtens vereiste belang. Hetgeen de tweede verwerende partij aanvoert, laat niet toe om van het voornoemde beginsel af te wijken. Het komt niet aan de tweede verwerende partij toe om in de plaats van deze verzoekende partijen te oordelen of de bestemmingswijziging voor hen al dan niet nadelig is. De stelling dat de verzoekende partijen slechts belang hebben bij de vernietiging van het plan in zoverre het betrekking heeft op de gebieden die niet voorheen werden bestemd tot landelijk gebied met overdruk “reservegebied voor woonwijken”, kan dan ook niet worden gevolgd.

Aangezien het beroep alleszins ontvankelijk is wat de eerste drie verzoekende partijen betreft en het beroep zoals hierna blijkt toch moet worden verworpen, is het niet nodig om nog de ontvankelijkheid van het beroep na te gaan wat de vierde en de vijfde verzoekende partij aangaat.

11. De excepties worden verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

12. Een eerste middel wordt afgeleid uit de schending van artikel 2.2.2 VCRO. De verzoekende partijen voeren aan dat, conform dit artikel, de brief met de beslissing van de dienst Mer dient opgenomen te worden in de toelichtingsnota bij het ontwerp van RUP. *In casu* wordt in de toelichtingsnota enkel verwezen naar de brief van 7 januari 2011 van de dienst Mer, doch de

betreffende brief werd niet bijgevoegd. De verzoekende partijen wijzen erop dat de dienst ruimtelijke planning van de provincie Antwerpen dit zelfs in haar handleiding gemeentelijk RUP's uitdrukkelijk heeft vermeld onder de aandachtspunten. Desondanks heeft zij hier in haar beslissing geen aandacht aan besteed.

13. De eerste verwerende partij stelt vast dat nergens in de tekst van artikel 2.2.2 VCRO de verplichting is opgenomen om de brief met de beslissing van de dienst Mer op te nemen in de toelichtingsnota. Daarnaast wordt, bij wijze van een opmerking "ten overvloede", nog aangegeven dat het toevoegen van de brief van de dienst Mer geen enkele meerwaarde zou hebben, gelet op de duidelijke samenvatting van de inhoud van die brief in de toelichtingsnota. De brief van de dienst Mer is ook raadpleegbaar in de MER-databank op de website van het agentschap Leefmilieu, Natuur en Energie.

14. De tweede verwerende partij merkt op dat uit het ingeroepen artikel geenszins volgt dat de brief van de dienst Mer bij het RUP diende te worden gevoegd. Overigens vermeldt de toelichtingsnota wel de conclusies van de screeningsnota. Daarenboven zouden de verzoekende partijen ook geen belang bij het middel bezitten aangezien de bewuste brief in het kader van de openbaarheid van bestuursdocumenten kon worden opgevraagd, of geraadpleegd op de website van het agentschap Leefmilieu, Natuur en Energie. Er wordt tot slot niet ingezien hoe verzoekers' belangen zouden zijn geschaad, aangezien zij noch de terinzagelegging van de screeningsnota en het besluit van het agentschap Leefmilieu, Natuur en Energie tijdens het openbaar onderzoek, noch het resultaat van het onderzoek tot plan-MER-plicht lijken te bekritisieren.

15. De verzoekende partijen merken in hun memorie van wederantwoord nog op dat wanneer de wetgever een overzicht van conclusies voorschrijft, men een omstandige motivering mag verwachten met integrale opname van deze conclusies in het uitvoeringsplan, en geen loutere verwijzing naar een brief. Het verweer dat de conclusies terug te vinden zijn op de website

van het agentschap Leefmilieu, Natuur en Energie doet geen afbreuk aan de inhoud van artikel 2.2.2 VCRO.

16. In de laatste memorie stellen de verzoekende partijen dat in het RUP enkel het resultaat van het onderzoek wordt weergegeven, namelijk dat er geen plan-MER nodig is, doch dat de elementen waarop deze beslissing gebaseerd is, op geen enkele wijze in het RUP worden weergegeven. Voorts doen de verzoekende partijen gelden dat de tweede verwerende partij artikel 2.2.2 VCRO in haar handleiding op die manier interpreteert dat de brief zelf van de dienst Mer in de toelichtingsnota dient te worden opgenomen. Door nu in haar memorie van antwoord te stellen dat uit artikel 2.2.2 VCRO geenszins blijkt dat de brief van de dienst Mer bij het RUP dient te worden gevoegd, gaat zij regelrecht in tegen haar eigen richtlijn. Volgens de verzoekende partijen maakt dit een schending uit van de beginsel van behoorlijk bestuur “daar dit een zeer expliciete schijn geeft van willekeur”.

Beoordeling

17. Artikel 2.2.2, § 1, eerste lid, 6°, a), VCRO bepaalt dat een RUP in voorkomend geval een overzicht van de conclusies van het planmilieueffectenrapport bevat.

In casu wordt in de toelichtingsnota bij het bestreden RUP verwezen naar de beslissing van de dienst Mer van 7 januari 2011. Tevens wordt de daarin vervatte conclusie “dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is” weergegeven.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, bevat het voormelde artikel niet de verplichting om de brief met de beslissing van de dienst Mer zelf op te nemen in de toelichtingsnota bij het ontwerp van RUP. In dit opzicht faalt het middel naar recht.

Er wordt geen schending van artikel 2.2.2. VCRO aangetoond.

18. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

19. De verzoekende partijen leiden een tweede middel af uit “de schending van artikel 10 van de Grondwet alsook uit de schending van het beginsel van behoorlijk bestuur, zijnde het gelijkheidsbeginsel”.

De verzoekende partijen menen dat er sprake is van een manifeste ongelijke behandeling. Ze maken de vergelijking met het perceel nr. 159S waarop zich een paardenhouderij-manege, de bvba Stal Hofmans, bevindt. Volgens de verzoekende partijen is de analogie vanzelfsprekend: zowel het perceel nr. 159S als dat van de verzoekende partijen zouden normaal gezien binnen “De Reukens” vallen. Op het perceel nr. 159S bevindt zich een paardenhouderij-manege, daar waar de verzoekende partijen een boomkwekerij hebben. In de toelichtingsnota bij het gemeentelijk RUP valt te lezen dat de agrarische bestemming van het perceel nr. 159S gehandhaafd blijft daar de stallen in 2008 vergund werden als paardenhouderij-manege. Volgens de verzoekende partijen is dit geen afdoende reden om een onderscheid met hun eigen percelen, waarop een boomkwekerij gevestigd is, te rechtvaardigen. Laat staan dat die rechtvaardiging de evenredigheidstoets kan doorstaan. De opstallen van de verzoekende partijen zijn namelijk evenzeer vergund zodat geen redelijk onderscheid kan worden gemaakt.

20. De eerste verwerende partij stelt vast dat de verzoekende partijen zich beperken tot een loutere bewering. Zij brengen geen enkel stuk bij waaruit de vergelijkbaarheid van hun situatie met de situatie van de eigenaars/uitbaters van het perceel nr. 159S zou kunnen blijken. Uit de toelichtingsnota bij het bestreden RUP blijkt voorts zeer duidelijk dat er een

redelijke verantwoording bestaat voor het gemaakte onderscheid. Het perceel nr. 159S werd niet opgenomen in het plangebied, aangezien de daarop gevestigde stallen in 2008, dus na het opstellen van het GRSP Aartselaar, werden vergund. De meest recente vergunning verleend in functie van de boomkwekerij dateert van 1994, en dus van vóór de in het GRSP voorgestelde bestemmingswijziging.

21. De tweede verwerende partij werpt vooreerst op dat de verzoekende partijen, behoudens het zogenaamde gevestigd karakter van beide bedrijven en de zogenaamde vergunde status van beide bedrijven, geen verdere gegevens aanbrengen die de schending van het gelijkheidsbeginsel staven. Een manege en een boomkwekerij zijn niet feitelijk vergelijkbaar. De verzoekende partijen benadrukken deze onvergelykbaarheid overigens zelf, door te stellen dat een boomkwekerij eenvoudig verder zou kunnen groeien als uitzondering binnen het bosgebied.

In ondergeschikte orde stelt de tweede verwerende partij vast dat de situatie van de verzoekende partijen op het vlak van de feitelijke en juridische bestaande toestand te onderscheiden is van die van de bvba Stal Hofmans. In dat opzicht doet de tweede verwerende partij vooreerst gelden dat de omvang van Stal Hofmans niet uitsluitend beperkt is tot perceel nr. 159S en de verzoekende partijen een veel grotere oppervlakte aan percelen hebben waarvan één terrein veel dieper het plangebied penetreert. In dat verband wordt verwezen naar rechtspraak van de Raad van State waaruit wordt afgeleid dat afwijkingen van perceelsgroottes tot gevolg hebben dat van feitelijk vergelijkbare situaties geen sprake kan zijn. Ook wordt gewezen op de vaststelling dat een deel van de percelen van de verzoekende partijen volgens het gewestplan gelegen zijn in “landelijk gebied” met overdruk “reservegebieden voor woonwijken”, terwijl de percelen van “Stal Hofmans” – onder meer perceel nr. 159S – volgens het vroegere gewestplan Antwerpen gelegen zijn in agrarisch gebied.

Voorts voert de tweede verwerende partij aan dat het onjuist is te stellen dat de percelen van de verzoekende partijen integraal binnen het plangebied komen te liggen, terwijl de percelen van de bvba Stal Hofmans

volledig buiten het plangebied zouden zijn gehouden. Delen van de percelen waarvan de verzoekende partijen beweren eigenaar te zijn, zoals een deel van de mogelijk vergund geachte woning en serre, vallen buiten het plangebied van het bestreden RUP. Anderzijds is van de bvba Stal Hofmans enkel het perceel nr. 195/S buiten het plangebied komen te vallen. De overige percelen van de bvba Stal Hofmans zijn binnen het plangebied gelegen.

Tot slot wordt nog aangegeven dat in de toelichtingsnota bij het RUP een objectief criterium wordt gehanteerd om het gemaakte onderscheid te verantwoorden, met name de vergunningstoestand. In tegenstelling tot wat het geval is voor Stal Hofmans blijkt niet dat voor het bedrijf van de verzoekende partijen in een recent verleden een vergunning werd uitgereikt. Het recent hebben verleend van een vergunning voor een gebouw is wel degelijk een objectief criterium van onderscheid.

22. In hun memorie van wederantwoord merken de verzoekende partijen nog op dat zowel hun bedrijf als Stal Hofmans bvba's zijn die winst nastreven. Op dit punt valt niet te ontkennen dat het bedrijf van de verzoekende partijen en Stal Hofmans zich in een vergelijkbare situatie bevinden. De rechtvaardiging voor het verschil in behandeling, met name het handhaven van de bestemming voor perceel nr. 159S omwille van de vergunning die in 2008 voor de stallen werd afgeleverd, berust volgens de verzoekende partijen op individuele willekeur. Dit vormt geen afdoende reden en kan de toets van de evenredigheid niet doorstaan. Volgens de verzoekende partijen vormt de datum waarop een stedenbouwkundige vergunning werd verleend geen redelijke verantwoording voor het verschil in behandeling, maar slechts een louter persoonlijke en specifieke grond voor een onrechtvaardige uitzondering. Ook de ligging van de percelen kan de uitzondering niet rechtvaardigen. Beide bedrijven zijn gelegen binnen het plangebied. Het valt op dat een persoonlijke uitzondering werd gemaakt voor Stal Hofmans. Zelfs in de mate dat men zou oordelen dat de percelen van de verzoekende partijen midden in het plangebied te onderscheiden zijn van deze aan de rand, moet men minstens vaststellen dat de percelen van

verzoekende partijen die wel gelegen zijn aan de rand evenmin werden weggelaten uit het RUP.

23. Bij hun laatste memorie brengen de verzoekende partijen drie nieuwe stukken bij, met name een stedenbouwkundige vergunning van 12 december 1994 voor het uitbreiden en verbouwen van de boomkwekerij en twee stedenbouwkundige vergunningen op naam van Eddy Hofmans, die dateren van 27 november 1991 en 29 mei 2008. De verzoekende partijen vullen verder nog aan dat de vergunning die Eddy Hofmans in 2008 verkreeg, slechts een regularisatievergunning betreft van twee constructies op het perceel. De functie en de oprichting van het merendeel van het perceel werd reeds vergund in 1991. Er is dus geen afdoende reden voorhanden om te rechtvaardigen dat het perceel van Eddy Hofmans niet in het RUP werd opgenomen en dat van de verzoekende partijen wel.

24. In haar laatste memorie vraagt de eerste verwerende partij om de stukken die door de verzoekende partijen voor het eerst bij hun laatste memorie werden bijgebracht, uit het debat te weren.

Beoordeling

25. De stukken gevoegd bij de laatste memorie van de verzoekende partijen konden de eerste verwerende partij niet onbekend zijn, aangezien zijzelf in haar memorie van antwoord heeft verwezen naar een stedenbouwkundige vergunning voor de boomkwekerij van de verzoekende partijen uit 1994 en de vergunningstoestand van de bvba Stal Hofmans in de toelichtingsnota bij het bestreden RUP wordt aangehaald. Er dient dan ook niet ingegaan te worden op de vraag van de eerste verwerende partij om deze stukken uit het debat te weren, aangezien geen afbreuk werd gedaan aan de rechten van verdediging.

26. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden indien in rechte en in feite gelijke situaties zonder objectieve en redelijke verantwoording ongelijk worden behandeld. De verzoekende partij die de schending van het

gelijkheidsbeginsel aanvoert, moet dit in het verzoekschrift met concrete en precieze gegevens aantonen.

Volgens de verzoekende partijen is de situatie van de boomkwekerij vergelijkbaar met de situatie van de bvba Stal Hofmans, een paardenhouderij-manege. Ze wijzen erop dat hun “opstallen” vergund zijn, net als de paardenstallen van de bvba Stal Hofmans.

In de toelichtingsnota bij het bestreden RUP wordt met betrekking tot de afbakening van het plangebied onder meer gesteld dat het perceel nr. 159S niet in het plangebied werd opgenomen omdat “de stallen in 2008 vergund [werden] als paardenhouderij-manege”.

Ook Eddy Hofmans en de bvba Stal Hofmans stelden een beroep tot nietigverklaring in tegen het bestreden RUP. In deze zaak, gekend onder A. 206.897/X-15.254, werd onder meer aangevoerd dat de onlosmakelijk met de paardenhouderij verbonden graas- en loopweides op de omliggende percelen nrs. 158P, 169G, 170C, 171C en 174E ten onrechte in het plangebied werden opgenomen.

De verzoekende partijen leggen de regularisatievergunning voor die door de deputatie van de provincieraad van Antwerpen op 29 mei 2008 aan de bvba Stal Hofmans werd verleend voor “2 bijkomende stallen die werden aangebouwd tegen de bestaande vergunde loopstal annex opslagruimte: één achteraan met 10 paardenboxen en berging (4m70 x 32m91) en één vooraan met 6 stallen en 2 bergingen (12m32 x 11m33)” op het perceel nr. 159S. Uit de gegevens van de zaak gekend onder A. 206.897/X-15.254 blijkt bovendien dat aan de bvba Stal Hofmans door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Aartselaar op 29 januari 2007 een milieuvergunning werd verleend voor “het in bedrijf houden en veranderen door wijziging van een bestaande in 2de klasse ingedeelde inrichting, zijnde een manege” op het perceel nr. 159S, bestaande uit de rubrieken 3.6.2.1° (afvalwaterzuiveringsinstallaties), 9.4.3.c)1° (stallen voor inheemse grote zoogdieren, inzonderheid paarden, in een agrarisch

gebied, meer bepaald 24 paarden) en 32.4 (rijsscholen, inrichtingen voor ruiters-, draf-, ren- en mensport, inrichtingen voor verhuur en africhting van paarden).

De Raad van State stelde in zijn arrest nr. 229.801 van 13 januari 2015 vast dat de plannende overheid niet onzorgvuldig heeft gehandeld door het perceel nr. 159S waarop de voormelde vergunningen betrekking hebben buiten het plangebied te hebben gehouden en de onbebouwde percelen nrs. 158P, 169G, 170C, 171C en 174E waarop de voormelde vergunningen geen betrekking hebben, in het plangebied te hebben opgenomen. Er werd onder meer vastgesteld dat de activiteiten van de aan de bvba Stal Hofmans verleende milieuvergunning beperkt zijn tot het perceel nr. 159S dat buiten het plangebied werd gehouden.

Met de tweede verwerende partij dient te worden vastgesteld dat de boomkwekerij van de eerste verzoekende partij deels binnen en deels buiten het plangebied is gelegen. De verzoekende partijen brengen wel een stedenbouwkundige vergunning van 12 december 1994 bij “tot het uitbreiden en verbouwen van een bestaand tuincentrum”, maar verduidelijken niet welke concrete activiteiten en onderdelen van hun boomkwekerij vergund zijn. Bijgevolg kan niet worden nagegaan welke eventuele vergunde onderdelen van het bedrijf binnen het plangebied werden opgenomen. Met de loutere bewering dat ook hun “opstallen” vergund zijn, maken de verzoekende partijen de aangevoerde schending van het gelijkheidsbeginsel niet aannemelijk.

27. Het tweede middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

28. De verzoekende partijen leiden een derde middel af uit de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de materiële motieven die aan het bestreden RUP ten grondslag liggen niet afdoende zijn. Concreet verwijzen de verzoekende partijen naar de toelichtingsnota waarin wordt gesteld dat een planproces zal worden op gang gebracht waarin de noodzakelijke stappen worden ondernomen om te komen tot de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. In samenwerking met het agentschap voor Natuur en Bos zal stapsgewijs worden overgegaan tot verwerving van de landelijke open ruimte “De Reukens”. De verzoekende partijen kunnen zich niet vinden in het feit dat zij hun eigendom dienen te verkopen omwille van het loutere feit dat de gemeente beslist om van het gebied een overwegend bosgebied te maken. De verzoekende partijen blijven in het ongewisse omtrent de gevolgen indien niet wordt overgegaan tot verkoop. Er wordt zelfs uitdrukkelijk gesteld dat niet zal worden overgegaan tot onteigening. De verzoekende partijen voeren aan dat het landgoed tot op heden nog hun eigendom is en dat “de gemeente heeft uitgesloten om op de manier voorzien door de wet in te grijpen in het eigendomsrecht van de burger”. In de toelichtingsnota staat vermeld dat de overheid de nodige tijd verschaft om derden toe te laten een oplossing te zoeken, doch dat het niet haar taak is om dit voor derden te doen. De nodige tijd verschaffen is geen afdoende oplossing en simpelweg poneren dat er overgegaan zal worden tot verwerving van de landelijke open ruimte is geen afdoende motivering. Aangezien dit betrekking heeft op een ernstige inmenging in de eigendomsrechten, dient er een redelijke verhouding te bestaan tussen de motieven en de inhoud van de beslissing, en dit is niet het geval.

In verband met de ingeroepen schending van het rechtszekerheidsbeginsel lichten de verzoekende partijen toe dat de gemeente Aartselaar steeds bekend heeft gestaan om haar landbouw. De inwoners van de gemeente hebben dan ook steeds kunnen vertrouwen op deze vaste gedragslijn van de gemeente. Waar de burger gedurende decennia mocht uitgaan van het feit dat Aartselaar een landelijke gemeente was, wordt plots beslist dat het huidige landbouwgebruik dient te stoppen zodat thans tal van inwoners van de gemeente met een bijzonder groot probleem worden geconfronteerd. Daarbij is de enige optie over te gaan tot verkoop van hun eigendom. Het oordeel van de gemeente

dat het volstaat om tijd te geven om naar een oplossing te zoeken, volstaat niet. Er moet *in casu* rekening worden gehouden met de concrete problematiek die geldt voor boomkwekerijen Van Der Auwera. Er dient een landgoed gevonden te worden, dat moet worden aangekocht, en volledig in gereedheid moet worden gebracht om de activiteiten op deze nieuwe locatie op te starten. Dit dient men volledig zelf te financieren. Het is geen optie om nu reeds over te gaan tot verkoop van het landgoed aan de gemeente, aangezien men het gevaar loopt om wel het eigen landgoed verkocht te hebben, zonder al een nieuw stuk grond gevonden te hebben. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat zij gevangen zitten in onzekerheid.

29. De eerste verwerende partij werpt vooreerst op dat het middel niet ontvankelijk is voor wat de aangevoerde schending van het redelijkheidsbeginsel betreft. De beweerde schending van het redelijkheidsbeginsel zou namelijk niet zijn toegelicht.

Daarnaast merkt de eerste verwerende partij op dat het middel is opgedeeld in twee onderdelen.

In een eerste middelonderdeel lijken de verzoekende partijen het aankoopbeleid zoals voorzien in het RUP op de korrel te nemen. Het is voor de eerste verwerende partij echter niet duidelijk of de verzoekende partijen voorhouden dat dit onderdeel van het RUP onvoldoende gemotiveerd is, dan wel of zij veeleer niet akkoord zijn met het vooropgestelde beleid. Deze onduidelijkheid maakt het middelonderdeel niet-ontvankelijk. Het RUP is in ieder geval afdoende gemotiveerd. De verzoekende partijen lichten niet toe in welke zin de motivering niet afdoende zou zijn. De eerste verwerende partij merkt tevens op dat het aankoopbeleid tot haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid behoort, en begrensd wordt door de kennelijke onredelijkheid. De verzoekende partijen blijven alleszins in gebreke een en ander in dat verband aan te tonen. Verder merkt de eerste verwerende partij op dat in de VCRO nergens sprake is van een verplichting tot onteigenen om RUP's te realiseren. Wanneer aan het RUP een onteigeningsbesluit zou zijn gekoppeld, dan zou het RUP, gelet op de

artikelen 2.4.3 tot en met 2.4.9 VCRO, op veel kortere termijn gerealiseerd dienen te worden dan de thans opgenomen overgangsperiode van 14 jaar gekoppeld aan een voorkooprecht. Ook wordt opgemerkt dat de bewering van de verzoekende partijen dat zij hun eigendom dienen te verkopen pertinent onjuist is, omdat een dergelijke verplichting thans niet aan de orde is.

Een tweede middelonderdeel is volgens de eerste verwerende partij toegespitst op de verplichting die rust op het bestuur om gewekte verwachtingen na te komen. Verwijzend naar rechtspraak van de Raad van State merkt de eerste verwerende partij op dat een verzoeker zich niet dienstig op het rechtszekerheidsbeginsel kan beroepen om het behoud van een bestaande toestand te claimen, aangezien RUP's in essentie toekomstgericht zijn. De eerste verwerende partij stelt vast dat de beslissing tot het anders inkleuren van het betreffende plangebied, reeds werd genomen in het GRSP. Sinds de goedkeuring en de inwerkingtreding van dat structuurplan werden geen handelingen meer gesteld door de overheid die verwachtingen zouden hebben doen ontstaan dat de percelen van de verzoekende partijen een uitzonderingsstatuut zouden krijgen.

30. De tweede verwerende partij werpt op dat een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur veronderstelt dat de overheid bij het nemen van haar beslissing kennelijk onredelijk heeft gehandeld. Zij stelt vast dat de verzoekende partijen niet beweren dat het RUP kennelijk onredelijk zou zijn. Het middel is op dat punt dan ook onontvankelijk.

Daarnaast werpt de tweede verwerende partij op dat de verzoekende partijen er niet konden op vertrouwen dat het agrarisch gebied nooit een andere bestemming zou krijgen. Zij verwijst in dat verband naar rechtspraak van de Raad van State waaruit zij afleidt dat de overheid er bij de vaststelling van RUP's niet toe gehouden is om de bestaande toestand te bevestigen en te bekrachtigen, en dat plannen van aanleg in dat opzicht geen verworven rechten scheppen naar de toekomst toe. Delen van het gebied waarbinnen zich percelen van de verzoekende partijen situeren, zijn daarenboven gelegen in landelijk

gebied met als overdruk “reservegebied voor woonwijken”. De loutere bewering dat de gemeente Aartselaar “altijd en overal” bekend heeft gestaan om haar landbouw, mist elke vorm van bewijswaarde, en kan hoe dan ook geen betrekking hebben op om het even welk gebied in de gemeente Aartselaar. Verwijzingen naar het rechtszekerheidsbeginsel zijn hoe dan ook uit den boze nu het opstellen van het RUP een loutere uitvoering betreft van de richtinggevende en bindende bepalingen van het GRSP.

De tweede verwerende partij stelt voorts vast dat de verzoekende partijen menen dat het motiveringsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel geschonden moeten worden geacht omdat uit de toelichtingsnota niet zou blijken wat het toekomstige verwervingsbeleid van de gronden zou zijn. In dat verband wordt opgemerkt dat enkel het grafische plan en de erbij horende stedenbouwkundige voorschriften verordenende kracht bezitten. Uit dat grafisch plan en de voorschriften blijkt duidelijk dat de verzoekende partijen 14 jaar na de inwerkingtreding van het RUP de huidige activiteiten zullen kunnen uitoefenen, en dat nadien de voorschriften inzake “zone voor recreatief bos” hun uitwerking zullen kennen. In geval van verkoop van de gronden voorziet het RUP in een voorkooprecht, waaromtrent in de toelichtingsnota een toelichting wordt gegeven. Aangezien geen onteigeningsplan werd opgemaakt en geen onteigeningsmachtiging werd verleend, houdt een “bedenking” over hoe de gronden zullen worden verworven, geen enkel verband met huidig RUP, doch enkel met de verwerving van gronden met het oog op het zo spoedig mogelijk realiseren van de doelstelling van het RUP. In dat opzicht meent de tweede verwerende partij dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij het middel.

31. In hun memorie van wederantwoord herhalen de verzoekende partijen wat zij reeds in hun verzoekschrift uiteen hebben gezet. Er wordt niet gereageerd op het verweer van de verwerende partijen.

32. Met betrekking tot de ingeroepen schending van de motiveringsplicht vullen de verzoekende partijen in de laatste memorie nog aan dat het voorkooprecht een geldingsduur heeft van 15 jaar, terwijl de

overgangsmaatregel, waarbij voorlopig de landbouwactiviteiten kunnen worden voortgezet, maar voor een periode van 14 jaar geldt. Ook dit is een element waardoor de verzoekende partijen in het ongewisse blijven omtrent de concrete gevolgen van de inwerkingtreding van het RUP, meer bepaald het gevolg dat dit zal hebben voor hun familiebedrijf. Simpelweg poneren dat er overgegaan zal worden tot verwerving van de landelijke open ruimte is geen afdoende motivering. Hoe, wanneer en tegen welke vergoeding deze “verwerving” zal plaatsvinden is voor de verzoekende partijen nog steeds een raadsel. Door het ontbreken van deze essentiële elementen, is de materiële motiveringsplicht geschonden.

Wat het redelijkheidsbeginsel betreft, voeren de verzoekende partijen nog aan dat in hun concrete geval allereerst een landgoed dient gevonden te worden in de buurt van het verkoopcentrum gelegen te Aartselaar. Na de aankoop dient dit perceel volledig in gereedheid gebracht te worden om de activiteiten op deze nieuwe locatie op te starten, wat gelet op de activiteiten van de verzoekende partijen, gemakkelijk meerdere jaren in beslag kan nemen. In tussentijd kunnen de verzoekende partijen nog niet overgaan tot verkoop van hun huidige percelen, aangezien zij dan niet meer over kweekgronden zouden beschikken. Dit betekent dus dat men op een of andere manier voldoende kapitaal bijeen dient te zoeken om deze overbrugging te financieren. De verzoekende partijen menen dan ook dat zij gevangen zitten in een onzekerheid die gecreëerd wordt doordat het bestreden RUP onvoldoende duidelijkheid en zekerheid biedt omtrent hun belangen.

Ten slotte stellen de verzoekende partijen aangaande de aangevoerde schending van het rechtszekerheidsbeginsel dat uit de bepalingen van het GRSP terecht mocht worden afgeleid dat er nog wel degelijk mogelijkheden waren om agrarische activiteiten uit te oefenen. Gelet op hun “reeds decennia lange aanwezigheid” in de gemeente Aartselaar, kunnen de verzoekende partijen niet begrijpen dat zij plots verplicht worden hun vertrouwde omgeving te verlaten. Op geen enkele manier werd er met deze ernstige gevolgen rekening gehouden door de gemeente, noch door de deputatie, ondanks de vele

bezwaarschriften die werden ingediend. De verzoekende partijen menen dat de gemeente ook voor hen, net als voor Eddy Hofmans, een uitzondering had kunnen maken. Op die manier zou er op zijn minst een evenwicht zijn tussen de doelstellingen die het RUP nastreeft en de economische belangen van de verzoekende partijen. Daarenboven hebben de verzoekende partijen nog geen weet van enige actie vanwege de gemeente of een andere overheid betreffende de eventuele aankoop van de percelen. De verzoekende partijen vinden het jammer dat de gemeente de lokale ondernemingen niet meer inspraak biedt bij het nemen van beslissingen die zulke impact hebben.

33. De eerste verwerende partij stelt in haar laatste memorie dat de verzoekende partijen een andere grondslag trachten te geven aan het middel door de vermeende schending van het rechtszekerheidsbeginsel niet meer te toetsen aan het feit dat de eerste verwerende partij een landelijke gemeente is, maar door te verwijzen naar een zogezegde tegenstrijdigheid met het GRSP. Deze argumentatie uit de laatste memorie kan niet aanvaard worden en dient uit het debat te worden geweerd.

Beoordeling

34. De aangevoerde schending van het motiveringsbeginsel wordt door de verzoekende partijen in verband gebracht met de volgende passage uit de toelichtingsnota bij het bestreden gemeentelijk RUP:

“6.1 Aankoopbeleid

De gemeente engageert zich tot het afsluiten van een principsovereenkomst met de Vlaamse overheid waarin beide partijen zich financieel tot de verwerving van De Reukens engageren. De nodige financiële middelen worden vrijgemaakt op basis van een goedkeuring van de dossiers door de Gemeenteraad en de Minister. Voor de verwerving van de gronden, wordt er enerzijds beroep gedaan op het voorkeurecht geregeld in het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (DRO). Dit betekent dat er een voorkeurecht geldt voor een termijn van 15 jaar vanaf de inwerkingtreding van voorliggend RUP. Het Agentschap Natuur en Bos kan bij de verwerving van gronden beroep doen op de uitvoerende diensten van de Vlaamse Grondenbank. Anderzijds zijn een aantal eigenaars van gronden in het plangebied bereid om hun gronden te verkopen aan de overheid op korte termijn. Een aantal eigenaars hebben dit

ondertussen al gedaan. Het Agentschap Natuur en Bos blijft steeds vragende partij om aankopen in der minne te regelen. Er wordt niet onteigend.

6.2 Overgangsbepalingen en uitvoeringstermijn

Nadat de RUP-procedure is doorlopen, wordt i.s.m. met het Agentschap voor Natuur en Bos de landelijke open ruimte ‘De Reukens’ verder stapsgewijs verworven.

De intensieve landbouwactiviteiten in het gebied kunnen voorlopig verder gezet worden aangezien de voorbestemming agrarische activiteit als overdruk opgenomen wordt. Deze voorbestemming eindigt uiterlijk 14 jaar na de inwerkingtreding van voorliggend RUP. Aangezien het huidige RUP een uitvoering is van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, dat goedgekeurd werd in 2005, krijgen de huidige landgebruikers daardoor een voldoende lange periode om alternatieven te zoeken in functie van hun verdere intensieve exploitatie.

Het Agentschap voor Natuur en Bos zal een aankoopbeleid voeren waarbij op een systematische wijze geïnformeerd wordt naar de actuele wensen en de bereidheid tot verkopen van de aanwezige eigenaars, landbouwers en pachters (via enquête, overleggronde).”

De verzoekende partijen stellen zich niet te kunnen vinden in het feit dat zij door de bestemmingswijziging naar “zone voor recreatief bos” dienen over te gaan tot de verkoop van hun percelen. Verder voeren ze onder meer aan niet te weten hoe, wanneer en tegen welke vergoeding de verwerving zal plaatsvinden en wat de gevolgen zullen zijn indien niet wordt overgegaan tot verkoop.

Een gelijkaardig bezwaar van de verzoekende partijen werd door de Gecoro als volgt beantwoord:

“Het RUP wijzigt de bestemming van de percelen binnen het plangebied. Indien niet tot spontane verkoop overgegaan wordt, wordt de toestand van de percelen bepaald door de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP en het wetgevend kader.

De agrarische voorbestemming is voorzien om extra tijd te verschaffen aan agrarische ondernemers om uitwijkmogelijkheden te zoeken. Het uitdovend karakter van de intensieve landbouw in het plangebied bleek reeds uit het in 2005 goedgekeurde Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan. Het is niet de taak van de gemeente om voor rekening van derden oplossingen te zoeken. De gemeente verschaft de nodige tijd om deze derde toe te laten dit voor zichzelf te doen.”

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, worden zij niet in het ongewisse gelaten omtrent de toekomstmogelijkheden van

hun percelen: deze percelen worden herbestemd tot “zone voor recreatief bos” met een voorbestemming landbouw die geldt voor een periode van 14 jaar vanaf de inwerkingtreding van het plan. Deze overgangsmaatregel werd voorzien om de betrokken ondernemers de tijd te verschaffen om uitwijkmogelijkheden te zoeken. Tevens geldt een voorkooprecht voor een periode van 15 jaar vanaf de inwerkingtreding van het plan. De verzoekende partijen gaan er ten onrechte van uit dat het bestreden RUP hen verplicht om tot de verkoop van hun percelen over te gaan. Zoals de Gecoro reeds stelde ter beantwoording van het bezwaarschrift van de verzoekende partijen, zal in het geval dat niet wordt overgegaan tot verkoop, de toestand van de percelen worden bepaald door de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP.

Een schending van het motiveringsbeginsel wordt niet aangetoond.

35. De verzoekende partijen overtuigen evenmin waar zij stellen dat het plan een breuk inhoudt met een “vaste gedragslijn” van de gemeente waarop zij mochten vertrouwen. De loutere stelling dat de gemeente Aartselaar “steeds bekend heeft gestaan om haar landbouw”, volstaat niet om te besluiten tot een schending van het vertrouwens- of rechtszekerheidsbeginsel. Ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn immers toekomstgericht, zodat de daardoor gegeven bestemming niet dient overeen te stemmen met de bestaande toestand of met de in het gewestplan gegeven bestemming. De verwerende partijen werpen in dit opzicht overigens terecht op dat herbestemming naar bosgebied een uitvoering vormt van het GRSP Aartselaar uit 2005. In zoverre de verzoekende partijen de inhoud van het GRSP voor het eerst in de laatste memorie bij dit middelonderdeel betrekken, merkt de eerste verwerende partij terecht op dat ze op laattijdige en derhalve onontvankelijke wijze een nieuwe grondslag geven aan het middel.

36. De plannende overheid heeft aan de problematiek van de in het plangebied gevestigde agrarische ondernemingen willen tegemoet komen door te voorzien in een overgangsperiode van 14 jaar waarin de voorbestemming landbouw geldt. De plannende overheid gaat ervan uit dat de huidige

landgebruikers daardoor een voldoende lange periode krijgen om alternatieven te zoeken in functie van hun verdere intensieve exploitatie. De verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat dit oordeel in strijd is met het redelijkheidsbeginsel. De in de stedenbouwkundige voorschriften voorziene overgangsperiode van 14 jaar gaat – ook in het concrete geval van de verzoekende partijen – niet de grenzen van de redelijkheid te buiten.

37. Het derde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 875 euro, elk voor een vijfde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien januari 2015, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust